

Володимир Кривенко

ЖИТТЄВІ СХОДИНКИ — 3

СТУДЕНТСТВО

Ну, от, нарешті закінчився, такий невдалий для мене, мій перший «трудоий семестр». Хоча, чому «невдалий»? Не треба гнівити Господа! Я пройшов випробування напругою в 380v, вогнем і смолою палаючою, (див. Життєві сходинки — 2) одержав необхідний життєвий досвід, та ще й при тому, залишився живим і майже неушкодженим! Отже треба не нарікати на жорстоку долю, а дякувати їй!

Стою я перед розкладом (ледь не написав «уроків»), занотовуючи їх, за шкільною звичкою до записника замість щоденника. А розклад мало чим від шкільного відрізняється: фізика, хімія, англійська, фізкультура... От, хіба що співів нема, але, двічі на тиждень, щоб ми не охляли за штурмом наукових вершин, — фізкультура...

Озираючись назад, через 60 років по закінченню інституту, просто жахаюсь: — скільки ж непотрібного сміття втовкмачували в наші бідні голови. Скільки часу відняли у нас нескінченні реферати та колоквиуми з різних надуманих «історій», філософій та суспільнознавств! Втім, декому з моїх колег те «сміття» дозволило зробити

блискучу кар'єру. Ну що ж, я не осуджую їх, такі були часи...

Я намагатимусь в своїх спогадах, в подальшому, не порівнювати свої теперішні погляди з минулими. Порівняйте самі... Скажу тільки, що під час зустрічі випускників через 15 років по закінченню КТІЛПу ця тема жваво обговорювалась. Нам усім дуже не вистачало практичних знань і доводилось переучуватись, або, краще сказати — доучуватись потрібному на робочому місці. Випускники технікумів були набагато краще підготовані до самостійного трудового життя, ніж ми, теоретики. Ще скажу, що через 15 років, з 44 випускників наших двох груп, що змогли прибути на зустріч, залишились вірними легкій промисловості тільки двоє, та й то тому, що вони з самого початку залишені були працювали по направленню в КТІЛПі...

Мої спогади я хочу присвятити не викладачам, що під час лекцій не відривали погляду від підручника чи конспекту, перемальовуючи вміст на дошку... Чиї імена геть стиралися з нашої пам'яті після здачі останнього заліку або іспиту.

Мої спогади, ще з шкільного періоду, я вирішив присвятити ВЧИТЕЛЯМ, які не тільки допомогли мені стати фахівцем у обраній справі, але й залишили глибокий слід в душі своєю турботливості та людяністю.

Першим був викладач нарисної геометрії Пономарьов. Він вразив мене, як, колись, ще в четвертому класі вразив вчитель малювання. (див. Життєві сходи — 1) — Пономарьов, на відміну від доброго десятка, відомих мені, вчителів геометрії, ніколи не приходив до аудиторії з ворохом лінійок, транспортирів, циркулів. У нього була з собою лише коробочка з кольоровими шматочками крейди. Після кількох вступних слів починалося фантастичне дійство: — кола, прямі, кути були настільки досконалої форми, нібито виконані були не від руки, а на верстаті з програмним управлінням... Невимовно шкода було витирати дошку готуючи її до наступної лекції. Відчуття було таке, що доводиться знищувати шедевр образотворчого мистецтва...

Мушу зауважити, що у деяких людей є такий дар — просторова уява, а деякі зовсім його позбавлені, для них є великою проблемою намалювати навіть елементарний куб. Мій товариш, вже в далеко зрілому віці з захватом розповідав мені, яку чудову дачу він вже майже збудував власноруч і запрошував мене в гості на оглядини. Я попросив:

— Василю, а намалюй мені своє творіння. — Він намалював... — вибач, Василю, я до тебе не приїду.

— Чому?

— Бо боюсь, — чесно признався я розглядаючи його малюнок...

Я, звісно, тоді пошуткував і згодом таки прийняв його запрошення — чудовий, міцний, надійний будинок, зовсім не схожий на намальоване Василем страховіття...

А мій тесть! І добрячий будинок збудував, і допоміжні будівлі, і оснастив необхідними в хазяйстві саморобними пристроями: — циркуляркою, точилом, млинком, крупорушкою... І все без, не те, що креслення, — без жодного ескізу... От для них і вигадали нарисну геометрію. Щоб, так би мовити, «Поверить алгеброй гармонію»...

А мені, не похвальби ради, скажу, як є, нарисна геометрія була зовсім непотрібна, бо і просторовою уявою Господь мене не обділив, та й три роки роботи в КБ щось та значили, а ходив я «на Пономарьова» лише, щоб ще раз насолодитись його фантастичним вмінням обходитись без допоміжних інструментів.

В кінці кожної лекції Пономарьов задавав нам по кілька персональних завдань на закріплення матеріалу, які я тут же вимальовував у своєму альбомі. Ну, звісно, така моя природна обдарованість була відразу помічена, і, як то кажуть — «до мене потяглись люди», я залюбки став допомагати, а то й вимальовувати повністю

завдання тим, у кого з просторовою уявою були проблеми.

Наближався час першої сесії, і першим іспитом була саме нарисна геометрія. Ну, я, звичайно, почував себе дуже впевнено, навіть занадто... І от тут Пономарьов надав мені гарний урок, що навчив мене відрізнити впевненість від самовпевненості; хлопці умовили мене взяти білет останнім і вмотитися на задній лаві, куди буде зручно передавати питання і одержувати відповідь. Я нашвидку справився зі своїм завданням, і взявся за свій «громадський обов'язок». Вдалося мені відіслати 5–6 відповідей, перш ніж Пономарьов помітив мою, трохи неадекватну в умовах екзамену, поведінку. Він підійшов до мене, і, побіжно глянувши на мій малюнок сказав:

— У вас тут помилка, перевірте ще раз... У мене помилка? У МЕНЕ?!!! Та такого ж бути не може, щоб у МЕНЕ — помилка!!! Я теж побіжно глянув на свій малюнок і... «гординя обуяла мене».

— Тут все вірно! Нема тут ніякої помилки!!!

— Ви впевнені?

— Абсолютно!

— Ну, тоді беріть заліковку і ваш «безпомилковий» малюнок, ходімо до столу. За хвилину в моїй заліковій книжці з'явився перший запис: — не дві перші літери від слова «удовлетворительно», а три перші літери від слова